

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2018
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2017 – 2020**

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2019 rok**

1. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. 2015, poz. 1390).
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2018, poz. 2137 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2018, poz. 1508 z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209, poz. 1245).
- 5) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXXII/304/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2017 – 2020.
- 6) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cel główny Programu

- 1) Celem głównym Programu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.
- 2) Cele szczegółowe oraz służące ich osiągnięciu działania zostały zawarte w tabeli stanowiącej integralną część sprawozdania.

3. Wysokość środków na realizację Programu

Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **169.112,50** złotych (zadanie realizowane w punkcie 2 /kwota: **125.000,00** złotych/ nie było przeznaczone tylko dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ale obejmowało swoim działaniem rodziny, w których występują problemy, w związku z różnymi uzależnieniami, nadużywaniem alkoholu oraz rodziny dotknięte różnymi dysfunkcjami społecznymi, problemami wychowawczymi, które mogą mieć lub miały eskalację, w stronę relacji mających charakter przemocy w rodzinie), w tym na:

- 1) Realizację kompleksowego programu wsparcia kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy w rodzinie, w tym na prowadzenie placówki całodobowej dla ofiar przemocy w rodzinie,

**Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020**

kwotę w wysokości **34.537,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2018 – dotacja dla Powiatu Cieszyńskiego, na realizację programu i prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie);

- 2) Realizację programu wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej – zadanie polegające na świadczeniu usług specjalistycznych, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, realizowanego w ramach działań Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, kwotę w wysokości **125.000,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2018);
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej polegającej na reprezentowaniu ofiar przemocy w sądzie, kwotę w wysokości **2.091,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2018);
- 4) Działania wspierające poprzez organizację Grupy Wsparcia z elementami edukacyjnymi dla kobiet, które doświadczały przemocy w rodzinie „Trudne początki zmiany” (9 spotkań po 3 godziny), kwotę **4.320,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2018);
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego i funkcjonariuszy Policji (szkolenia specjalistyczne, konferencje, szkolenia tematyczne interdyscyplinarne, superwizje), kwotę:
 - a) **407,40** złotych (środki z budżetu gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2018),
 - b) **1.758,00** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- 6) Obsługę organizowanych zadań, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, kwotę **999,10** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

4. Realizacja Programu

- 1) Za realizację Programu odpowiedzialny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, we współpracy z instytucjami i organizacjami wchodzącymi w skład Zespołu;
- 2) Zadania zawarte w tabeli realizowane były również, w ramach zadań i programów własnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych.

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy.	- liczba opracowanych diagnoz: 0	—
1.2. Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla konkretnych grup odbiorców.	- liczba szkoleń: 4 konsultacje z zakresu procedury „Niebieskie Karty” w Przedszkolu nr 4, w Niepublicznym Przedszkolu „Jacek i Agatka”, w SP 1, dla kuratorów sądowych Wydziału Rodzinnego i Nieletnich - liczba uczestników: 9	- MOPS, - Zespół,
1.3. Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie.	- liczba projektów: 53 projekty SP1: 19 warsztatów, zajęć edukacyjnych, prelekcji, w ramach Akademii Pozytywnej Profilaktyki w których wzięło udział 329 uczniów, 221 rodziców, 13 nauczycieli.	- MOPS, - Zespół, - placówki oświatowe,

	<p>SP3: 13 warsztatów, zajęć edukacyjnych, programów, prelekcji, szkoleń, konferencji w których wzięło udział 500 uczniów, 150 rodziców, 70 nauczycieli i wychowawców.</p> <p>SP4: 8 warsztatów, zajęć edukacyjnych, pogadank, w których wzięło udział 290 uczniów, rozdanie 250 rodzicom ulotek informacyjnych.</p> <p>SP5: 8 projektów w formie gazetki, zajęć edukacyjnych, warsztatów, grupy socjoterapeutycznej, przedstawienia teatralnego dla 409 uczniów.</p> <p>SP6: 4 prelekcje i 1 warsztat, cykl zajęć nt. przemocy, w których wzięło udział 266 uczniów.</p> <p>MOPS/Zespół: 1 Grupa Wsparcia z elementami edukacyjnymi dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, w której wzięło udział 8 kobiet doświadczających przemocy domowej.</p>	
--	---	--

<p>1.4. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych.</p>	<p>- liczba kampanii: 4</p> <p>kontynuacja kampanii „Stop Przemocy-Spróbujmy Inaczej” – rozprowadzanie ulotek (MOPS).</p> <p>VII konferencja Interdyscyplinarna „Gdy minie pierwszy szok” (MOPS, Zespół, placówki oświatowe).</p> <p>udział w „Ogólnopolskim Dniu Praw Dziecka” (SP1).</p> <p>udział w kampanii pomocowo-informacyjnej na terenie Prokuratury Rejonowej w ramach tygodnia pomocy ofiarom przestępstw (MOPS).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół, - placówki oświatowe,
<p>1.5. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p>	<p>- liczba placówek prowadzących poradnictwo: 9</p> <p>SP1: psychoedukacja rodziców, prelekcje, konsultacje, poradnictwo, organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla 204 rodziców.</p> <p>SP2: porady i konsultacje dla 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe.

	<p>rodziców.</p> <p>SP3: warsztaty, konferencje, szkolenia, działania korekcyjno-edukacyjne dla 150 rodziców.</p> <p>SP4: 5 indywidualnych porad i konsultacji dla rodziców.</p> <p>SP5: 23 indywidualne rozmowy i konsultacje dla rodziców.</p> <p>SP6: indywidualne konsultacje, działania profilaktyczne, interwencyjne dla 5 rodziców.</p> <p>MOPS/Zespół: 36 rodzin objętych poradnictwem dotyczącym wzmocnienia kompetencji wychowawczych, w których istniało podejrzenie stosowania przemocy wobec najbliższych.</p> <p>POW: 6 kobiet.</p> <p>CPEiT: 7 osób (grupa wsparcia dla rodziców).</p> <p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: 4 rodziny zagrożone lub dotknięte przemocą</p>	
--	---	--

	w rodzinie.	
1.7. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.	- liczba osób objęta pomocą: SP1: 39 uczniów. SP2: 3 uczniów. SP4: 1 uczeń. SP5: 3 uczniów. MOPS: 104 osoby. CPEiT: 61 osób.	- MOPS, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe,
2. Cel szczegółowy: Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie		
Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	- liczba posiedzeń Zespołu: 6 - liczba osób objętych pomocą	- MOPS, - Zespół, - grupy robocze, - organizacje pozarządowe

	<p>Zespołu: 216 osób</p> <p>- liczba rodzin objętych pomocą Zespołu: 84 rodziny</p> <p>- liczba utworzonych grup roboczych: 12</p> <p>- liczba posiedzeń grup roboczych: 18</p>	
<p>2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.</p>	<p>- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart”- A: 81</p> <p>(68 spisanych przez KPP, 9 przez MOPS, 4 przez placówki oświatowe)</p> <p>- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”: 84 rodziny</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy: 25 spraw (w tym 22 wszczęte w 2018 roku i 3 wszczęte w 2017 roku.</p> <p>- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań: 10 spraw wszczętych w 2018 roku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – KPP, – placówki oświatowe,

<p>2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.</p>	<p>- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych: 3</p> <p>rozprowadzenie ulotek kampanii „Stop Przemocy- Spróbujmy Inaczej” oraz dwóch pakietów broszur dot. przemocy i uzależnienia pod patronatem PARPA, w ramach NPZ.</p>	<p>– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe,</p>
<p>2.4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p>	<p>- liczba osób objętych pomocą: 28 osobom (w 10 rodzinach) udzielono pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej z przesłanki występowania przemocy w rodzinie.</p>	<p>– MOPS,</p>
<p>2.5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.</p>	<p>- liczba miejsc w POW: 19</p> <p>- liczba osób korzystających ze schronienia w POW: 16 osób (w tym 10 dzieci)</p> <p>- liczba osobodni: 2.228 osobodni</p>	<p>– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,</p>

	(dane dotyczą pomocy udzielonej mieszkańcom Cieszyna)	
2.6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej w zakresie reprezentacji przed sądami.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba indywidualnych reprezentacji prawnych: 1 - liczba i rodzaj spraw przeprowadzonych w ramach reprezentacji prawnych: 1 sprawa (rozwód z orzekaniem o winie) - liczba osób objętych pomocą formie reprezentacji prawnej: 1 osoba 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół,
2.7. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek udzielających pomocy: 3 (MOPS, POW, CPEiT) - liczba grup wsparcia: 2 (POW, MOPS) - liczba grup terapeutycznych: 1 grupa dla młodzieży (CPEiT) - liczba osób korzystających z pomocy prawnej: 20 osób (CPEiT) 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,

	- liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej: 61 osób (CPEiT)	
2.8. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz o charakterze informacyjnym.	- liczba przeprowadzonych rozmów: 551 rozmów (w tym 42 w związku z przemocą domową, 12 z przemocą seksualną)	– Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,
2.9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie: 0	—
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy
3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	– liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie: 69	– Zespół, – grupy robocze, – KPP.

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej: 3 (2 Zespół, 1 MOPS) – liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego: 8 (7 Zespół, 1 MOPS) – liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku przemocą w rodzinie: 2 	
3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spraw prowadzonych przez GKRPA wobec osób stosujących przemoc w rodzinie: 13 sprawy – liczba osób, które podjęły terapię lub leczenie odwykowe: 5 osób – liczba spraw skierowanych do biegłych i liczba wniosków skierowanych do Sądu: 13 spraw oraz 11 wniosków 	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – GKRPA, – KPP,
3.3. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – liczba programów psychologiczno-terapeutycznych: 1 – liczba uczestników: 1 osoba, która ukończyła program 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” – POW,

	(Gmina Cieszyn nie organizowała pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla sprawców przemocy, natomiast Zespół skierował 18 osób do programu korekcyjno-edukacyjnego realizowanego na zlecenie Powiatu Cieszyńskiego)	
3.4. Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	– liczba osób skierowanych do udziału w różnych formach wsparcia: 18 osób z Cieszyna skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,
4. Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy

<p>4.1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rodzaj i liczba szkoleń: 9 szkolenia: „DRAGSTOP”, „Cyberprzemoc”, „Przełamać Tabu-analiza przemocy seksualnej oraz zachowań o podłożu samobójczym u dzieci i młodzieży”, „Nastolatek XXI w Cyberswiat i dopalacze. Jak mądrze rozmawiać z dzieckiem o cyberprzemocy i dopalaczach”, „Zarządzanie Zespołem ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ”, „Interdyscyplinarne studium z zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” (5 modułów), „Mediacje”, „Neurodydaktyka dorastania albo po co nam nastolatki”, „Jak reagować na agresję uczniów” – liczba uczestników szkoleń: 35 osoby – liczba konferencji i seminariów: 3 „Odnajdywanie siebie w procesie psychoterapii uzależnień”, „Jak skutecznie oddziaływać na osobę stosującą przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Moje bezpieczne dziecko” – liczba uczestników konferencji i seminariów: 4 osoby 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół,
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – superwizje: 7 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego. 	
<p>4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rodzaj i liczba szkoleń: 1, „Przełamać Tabu-analiza przemocy seksualnej oraz zachowań o podłożu samobójczym u dzieci i młodzieży”), – liczba uczestników szkoleń: 10 osób – liczba konferencji i seminariów: 1 konferencja (VII konferencja Interdyscyplinarna „Gdy minie pierwszy szok”) – liczba uczestników konferencji i seminariów: 14 osób 	<ul style="list-style-type: none"> – MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Cieszynie

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie

CPEiT – Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie

Zespół – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

NPZ – Narodowy Program Zdrowia